

INITIATIEF RAADSVOORSTEL

Zaak- & documentnr. : D66/2021/I-02

Datum besluitvorming : 5 oktober 2021

Onderwerp : Gedragcodes integriteit gemeente Duiven 2021

Samenvatting

De intentie van dit voorstel is om de gedragcodes integriteit gemeente Duiven, laatst vastgesteld in 2020, te actualiseren op basis van de inzichten die medio 2021 bij de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het Interprovinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aanwezig waren op dit gebied.

Beslispunten

Gelezen het initiatiefvoorstel "Gedragcodes integriteit gemeente Duiven 2020" besluit de gemeenteraad:

1. De "Gedragcode integriteit raadsleden en fractieassistenten gemeente Duiven 2020" in te trekken.
2. De "Gedragcode integriteit dagelijks bestuurders gemeente Duiven 2020" in te trekken.
3. De "Gedragcode integriteit raadsleden en fractieassistenten gemeente Duiven 2021" vast te stellen.
4. De "Gedragcode integriteit dagelijks bestuurders gemeente Duiven 2021" vast te stellen.
5. De wijziging van artikel 5c "Reglement van Orde gemeenteraad Duiven" vast te stellen conform het voorliggende tekstvoorstel.

Aanleiding

Op 13 oktober 2020 heeft de gemeenteraad van de gemeente Duiven besloten de gedragcodes integriteit te actualiseren [raadsbesluit nr. D66/2020/I-01]. D66 Duiven is van mening dat deze gedragcode [helaas] al weer gedateerd is en stelt voor om de tekst van de Modelgedragcode Integriteit volksvertegenwoordigers in gemeenten, provincies en waterschappen [opgesteld door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het Interprovinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 4^e gewijzigde druk: 2021] als leidraad te nemen voor de Gedragcode integriteit raadsleden gemeente Duiven 2021.

Voor burgemeester en wethouders van de gemeente Duiven dient tevens een geactualiseerde versie te komen, gebaseerd op de Modelgedragcode Integriteit dagelijkse bestuurders in gemeenten, provincies en waterschappen [opgesteld door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het Interprovinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 4^e gewijzigde druk: 2021].

Bij de behandeling van het raadsvoorstel in 2020 is bewust afgezien van een wijziging van het Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019, in het bijzonder artikel 5c van dit reglement. Belangrijkste argument toen was dat die wijziging wellicht meegenomen zou worden in een algehele actualisatie van het Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019 op basis van voorstellen van de werkgroep "Vergaderpraktijk" van de gemeenteraad van Duiven. Nu deze actualisatie nog even op zich laat wachten en in 2022 de gemeenteraadsverkiezingen gehouden worden is actualisatie van artikel 5c van dit reglement wél dringend gewenst. Want na die verkiezingen zal een nieuw college van burgemeester en wethouders geformeerd worden en dient er een goede procedure te zijn voor de toetsing van de integriteit van kandidaat wethouders. Het huidige raadsvoorstel voorziet dan ook in deze lacune.

Planning

Het college wordt gevraagd om binnen de daarvoor geldende termijnen haar zienswijze kenbaar te maken. Maar, gezien het onderwerp, wordt binnen die zelfde termijn ook een zienswijze gevraagd van de voorzitter van de gemeenteraad én de griffier inzake dit raadsvoorstel.

Beoogd effect

Met het vaststellen van de twee geactualiseerde gedragscodes en de wijziging van het Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019 is de gemeente Duiven voorzien van gedragscodes en bijbehorende procedurevoorschriften die voldoen aan de meest recente inzichten omtrent gemeentelijke integriteit.

Argumenten

1. Inmiddels zijn de inzichten die in 2020 golden rondom integriteitscodes binnen gemeenten, provincies en waterschappen verder doorontwikkeld. Laatstelijk is in 2021 door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het Interprovinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties [4^e herziene versie 2021] voor zowel raadsleden enerzijds als burgemeester en wethouders anderzijds een nieuwe "Modelgedragscode Integriteit volksvertegenwoordigers in gemeenten, provincies en waterschappen" respectievelijk een nieuwe "Modelgedragscode Integriteit [dagelijkse] bestuurders in gemeenten, provincies en waterschappen" opgesteld.
2. Door deze modellen - voor zover van toepassing voor de gemeente Duiven - zo volledig mogelijk over te nemen beschikt de gemeente Duiven weer over een geactualiseerde en eigentijdse regeling op het gebied van integriteit in het openbaar bestuur.

Kanttekeningen

1. Voor zover in de beide codes regeling zijn opgenomen die [nog] niet geïmplementeerd zijn - te denken valt aan een openbaar geschenkenregister e.d. - dienen deze regelingen nog opgesteld te worden.
2. Voor zover kan worden overzien leiden de beide codes niet tot extra werkbelasting voor raadsleden, burgemeester en wethouders en/of griffie en gemeentesecretaris. Voor zover dat wel het geval is zullen wij dat ongetwijfeld terugzien in de zienswijze van het college.

3. De "Handleiding integriteit van politieke ambtsdragers bij provincies, gemeenten en waterschappen" [4^e gewijzigde druk, 2021]¹ wijst op pag. 8-10 op de "Handleiding Integriteitstoetsing", die ingaat op het wervingsproces van kandidaten voor de volksvertegenwoordiging.²
4. Daarnaast wijst deze handleiding op de "Handleiding basisscan integriteit", die instrumenten biedt aan de gemeenteraad voor een transparante en zorgvuldige voorbereiding en uitvoering van risicoanalyses integriteit voor kandidaat-bestuurders.³ Hoewel deze publicaties ook al weer enigszins gedateerd zijn bieden beiden goede aangrijpingspunten en kan m.n. de tweede helpen om het opnemen van een integriteitstoets voor kandidaat wethouders te regelen in art. 5c [nieuw] van het Reglement van orde gemeenteraad Duiven 2019. Dit indieners van dit initiatiefvoorstel onderschrijven de - al eerder in 2020 door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Duiven geuite - visie om de integriteitstoetsing van kandidaat wethouders goed te regelen.
5. Geconstateerd is dat voor het declareren van dienstreizen ten laste van de gemeente Duiven zowel voor raadsleden en/of fractieassistenten als voor college en burgemeester een adequate procedure bestaat. Deze procedure behoort niet tot de gedragscode, hoewel het integer declareren als zodanig uiteraard onderdeel vormt van de gedragscode en daarin ook voldoende is benoemd.

Financiële paragraaf

Voor de wijziging van de gedragscodes zijn geen financiële middelen noodzakelijk. Daarentegen zijn voor de uit te voeren [externe] risicoanalyses integriteit voor kandidaat wethouders wel financiële middelen noodzakelijk. In art. 5c [nieuw], lid 12 Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019 is een bepaling inzake een bestemmingsreserve opgenomen, die dusdanig "gevuld" moet zijn dat te allen tijde een externe risicoanalyse bekostigd kan worden uit deze reserve. Telkens zal in de begroting bezien moeten worden of de bestemmingsreserve nog volstaat en zo nodig dient deze uit de Algemene reserve te worden aangevuld.

Communicatie

Voorgesteld wordt om de beide geactualiseerde codes te plaatsen op de website van de gemeente Duiven en via traditionele en social media aandacht te geven aan de [nieuwe] gedragscodes voor raadsleden, burgemeester en wethouders.

Inclusieve samenleving

Geen bijzondere aspecten van toepassing. Wel kan overwogen worden om een "gedragscode" in begrijpelijk taalgebruik te ontwikkelen waarbij aandacht geschonken wordt aan de positie van raadsleden, de burgemeester en de wethouders. Een dergelijke code in begrijpelijke taal zou op papier en digitaal beschikbaar moeten zijn. De raad zou hiervoor

¹ Als bijlage 21.06.00 f. Handleiding integriteit van politieke ambtsdragers 2021 - 4^e gewijzigde druk toegevoegd bij de stukken.

² <https://www.politiekeambtsdragers.nl/publicaties/publicaties/2019/10/29/handleiding-integriteitstoetsing-van-kandidaten-voor-decentrale-politieke-partijen>.

³ <https://www.politiekeambtsdragers.nl/publicaties/publicaties/2019/03/04/handleiding-basisscan-integriteit-voor-kandidaat-bestuurders>.

éénmalig een budget beschikbaar moeten stellen of een verzoek moeten richten aan de Vereniging Nederlandse Gemeenten [VNG] om deze B1-code te ontwikkelen.

Intergemeentelijke samenwerking

Niet van toepassing.

Duiven, 17 juni 2021

Namens D66 Duiven,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J.W. Egtberts', with a long horizontal stroke extending to the right.

mr. drs. J.W. Egtberts, fractievoorzitter

Bijlagen:

- "Gedragcode integriteit raadsleden gemeente Duiven 2021" [D66/2021/I-02c, document 2021.06.00 c]
- "Gedragcode integriteit dagelijks bestuurders gemeente Duiven 2020" [D66/2021/I-02d, document 2021.06.00 d]
- "Aanpassing artikel 5c Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019" [D66/2021/I-02-e, document 2021.06.00 e]
- "Handreiking integriteit van politieke ambtsdragers 2021 - 4^e gewijzigde druk" [bijlage 21.06.00 f]